

Στη Βουλή το θέμα της επιστροφής των κλαπέντων κειμηλίων από τη Βουλγαρία - Τι είπε η Λίνα Μενδώνη για την Εκκλησία

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Γραφείο ρεπορτάζ ore.gr

«Άγνοια» και «επιπολαιότητα» απέδωσε η υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, στην αντιπολίτευση, με αφορμή την κριτική της επί του Μνημονίου Κατανόησης Αθηνών-Σόφιας «για την αμοιβαία “κατάθεση” κειμηλίων ιστορικής αξίας».

Στο πλαίσιο της συζήτησης στη Βουλή για την κύρωση Μνημονίου ελληνοσερβικής

Συμφωνίας για την προστασία της πολιτιστικής περιουσίας, η κ. Μενδωνη απάντησε στην κριτική ότι υπάρχουν χιλιάδες αντικείμενα που λεηλατήθηκαν σε συνθήκες πολέμου και παραμένουν στη Βουλγαρία, λέγοντας πως (η αντιπολίτευση) «δεν λαμβάνει υπόψη τα θετικά για όσα έχουν παραχθεί. Αυτό το αγνοεί και το αγνοεί επιδεικτικά».

«Είναι προφανές ότι όλη αυτή η ιστορία, ή δεν έχει γίνει κατανοητή ή δεν σας απασχόλησε να τη διαβάσετε. Και αυτό μπορώ να το καταλάβω για κάποια κόμματα, όχι όμως για κόμματα τα οποία έχουν κυβερνήσει.. [. . .] Ξέρετε από πότε έχει ξεκινήσει αυτή η ιστορία να συζητιέται; Και ποιοι τη συζήτησαν; Ξεκίνησε να συζητιέται από το 1923, όταν, υπό μία έννοια, η συνθήκη του Νεϊγύ ικανοποιήθηκε. Όταν ο Γεώργιος Σωτηρίου, διαπρεπής Βυζαντινολόγος, με τον πρέσβη Ραφαήλ, πήγε στην Βουλγαρία και πήρε αυτά τα οποία του έδωσαν οι Βούλγαροι, δηλαδή 259 χειρόγραφα, 62 αντικείμενα, καθώς και έναν αριθμό έντυπων βιβλίων, τα οποία σήμερα αυτά βρίσκονται στην Εθνική Βιβλιοθήκη, στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, στο τότε Μουσείο Χειροτεχνημάτων, νυν Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης και στο Μουσείο Μπενάκη. Επίσης, από αυτά τα οποία εκλάπησαν και διοχετεύθηκαν στις διεθνείς αγορές, οι υπηρεσίες μας, τα έχουν βρει και έχουν επαναπατριστεί», είπε η υπουργός Πολιτισμού, σύμφωνα με το ΑΠΕ - ΜΠΕ.

Από την πλευρά της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Δ. Μάντζος, όπως και άλλοι εκπρόσωποι κομμάτων, αναρωτήθηκε, πώς μπήκε στην ίδια διαπραγμάτευση, αφ' ενός ένα ανασκαφικό εύρημα (οστά Σαμουήλ) με κλαπέντα κατά τη διάρκεια πολέμου αντικείμενα, και ζήτησαν την κατάθεση του Μνημονίου Αθηνών-Σόφιας στη Βουλή.

Ειδικά για τα χειρόγραφα της Μονής Εικοσιφοινίσσης που εμφανίστηκαν από την Βουλγάρα Βυζαντινολόγο Αξίνια Τζούροβα, το 1990, η κα Μενδώνη είπε ότι ουδείς είχε θέσει, τότε, ζήτημα επαναπατρισμού, ενώ οι υπουργοί Εξωτερικών των κυβερνήσεων από το 1991 και εξής, είχαν απαντήσει με διάφορες υπεκφυγές στον κοινοβουλευτικό έλεγχο. «Οι δυσκολίες είναι τεράστιες σε αυτά τα θέματα εξωτερικής πολιτικής, και μην τα αντιμετωπίζετε με επιπολαιότητα, διότι, αυτό το οποίο έρχεστε και μας λέτε είναι ότι κακώς επαναπατρίστηκαν τα 53 αντικείμενα, ενώ, θα υπήρχε μηδέν..»

Ικανοποίηση από την Εκκλησία;

Η κ. Μενδώνη έκανε αναφορά και στην Εκκλησία η οποία, όπως είπε, ήταν η μόνη η οποία ενδιαφέρθηκε ουσιαστικά. «Οι μόνοι οι οποίοι ενδιαφέρθηκαν επί της ουσίας, ουσιαστικά, ήταν η Εκκλησία και ιδιαίτερα ο μακαριστός Μητροπολίτης Δράμας, Παύλος. Ο μόνος. Και έρχεται η Σύνοδος της Ελλάδος και το Οικουμενικό Πατριαρχείο και χαιρετίζει αυτή τη συμφωνία. Διότι είναι αυτοί οι οποίοι γνωρίζουν την ιστορία την οποία εσείς επιδεικτικά αγνοείτε».

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι μπορεί η κίνηση αυτή μπορεί να χαιρετίστηκε με μία αρχική ικανοποίηση, ωστόσο ευχή τόσο της Εκκλησίας της Ελλάδος όσο και του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι η συμφωνία να αποτελέσει την αρχή για την επιστροφή όλων των κειμηλίων.

Επίσης, άμεσα ενδιαφερόμενοι Μητροπολίτες δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτή την ενέργεια ενώ δεν είχαν επίσης καμία θεσμική ενημέρωση παρά τις κατά καιρούς τακτικές επικοινωνίες τους τόσο με το Υπουργείο Πολιτισμού όσο και με το Υπουργείο Εξωτερικών. Μη ικανοποιημένος δήλωσε αρχικά ο Μητροπολίτης Δράμας κ. Δωρόθεος ο οποίος είχε τοποθετηθεί για τις εξελίξεις μιλώντας στο ope.gr.

Ο Μητροπολίτης Δράμας κ. Δωρόθεος μάλιστα δεν παρέστη στη Θεσσαλονίκη κατά την τελετή παρουσίας των κειμηλίων που επιστράφηκαν και εκτίθενται στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού. Η εκδήλωση [πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 10 Οκτωβρίου](#), παρουσία της Υπουργού Πολιτισμού, κ. Λίνας Μενδώνη.

Επίσης, ο Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων εξέφρασε την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι από τη συμφωνία εξαιρέθηκαν ιερά κειμήλια

τα οποία είχαν κλαπεί από την Μητροπολιτική του περιφέρεια. Μάλιστα, ο Σεβασμιώτατος μίλησε στην εκπομπή “Επικαιρότητα” στο Pemptousia Fm για το θέμα αυτό.

Επέκταση της συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας και για τα κειμήλια του Μελενίκου είχε ζητήσει με επιστολή του ο Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου, ενώ η Ιερά Μητρόπολη Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου είχε κάνει ιδιαίτερη μνεία με τοποθέτησή στις λεηλασίες και τις σφαγές από τα βουλγαρικά στρατεύματα κατοχής. Ο Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεολόγος είχε εκφράσει την ικανοποίησή του τονίζοντας ωστόσο ότι αγώνας για την επιστροφή των κειμηλίων θα συνεχιστεί.

Παρά τις διαβεβαιώσεις ότι συμφωνία είναι ιστορική και ότι η επιστροφή των κειμηλίων θα συνεχιστεί, δεν έχει δοθεί στη δημοσιότητα το περιεχόμενο αυτής της “ιστορικής συμφωνίας”. Το Σάββατο που μας πέρασε, στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού παρουσιάστηκαν μια εντυπωσιακή ξύλινη θύρα με ένθετο φίλντισι και οστό, ένα αργυρό κάλυμμα της εικόνας του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, δύο περίτεχνοι σταυροί λιτανείας και λειψανοθήκες, μία από τις οποίες φέρει την ημερομηνία 25 Μαρτίου 1821, συγκαταλέγονται στα πολύτιμα εκκλησιαστικά κειμήλια που επέστρεψαν στη Μακεδονία ύστερα από 109 χρόνια στη Βουλγαρία. Όπως ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού, πρόκειται για 53 αντικείμενα, που καταγράφονται σε 48 αριθμητικές εγγραφές, χρονολογούνται από τον 16ο έως τον 19ο αιώνα και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, εικόνες, εκκλησιαστικά σκεύη, άμφια, έναν επισκοπικό θρόνο, μία πύλη και ένα αναλόγιο.

